

Protokoll 2/2025

fört vid Förskolenämndens sammanträde tisdagen den 18 februari 2025 kl. 17:00-17:50, Matsalen, Kaplansbacken 10

Ledamöter

Alexandra Mattsson (V) Ordförande
Åsa Nilsson Söderström (L) Vice ordförande
Ewa Carlsson Hallberg (S)
Mecide Gulenay (S)
Cecilia Herrström (V)
Sara Grolander (MP)
Sophia Granswed Baat (M)
Linnéa Vinge (SD)
Ismail Ali (C)
Fredrik Björklund (S) ersätter Elvir Kazinic (S)
Louise Añnesjö (M) ersätter Amelie Langby (M)

Ersättare

Mikael Kakeeto (S)
Ana Rodriguez Garcia (V)
Carin Hellström (MP)
Anders Lindman (SD)
Birgitta Ersson Kjellin (L)
Ellinor Moberg (C)
Fardosa Ismail (S)

Övriga närvarande

Farah Waly Personalföreträdare
Daniel Nilsson Brodén Borgarrådssekreterare
Gunilla Davidsson Förvaltningchef
Åsa Rönndahl Avdelningschef
Åsa Strand Avdelningschef
Katarina Odén-Ryhede Avdelningschef
Josephine Lindström Nämndsekreterare
Daniel Fagraeus Borgarrådssekreterare
Eija Pohjanen Tjänsteman

Justerare

Alexandra Mattsson (V), Åsa Nilsson Söderström (L)

Datum för justering

2025-02-18

Paragraf

§6, §9

Sekreterare

Josephine Lindström

§ 6**Verksamhetsberättelse 2024 för förskolenämnden**

FÖF 2024/385

Beslut

1. Förskolenämnden godkänner förskoleförvaltningens förslag till verksamhetsberättelse och bokslut för år 2023, inklusive bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Förskolenämnden har under året arbetat i enlighet med budgetdirektiv, kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål, kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena samt nämndens egna mål.

Nämnden gör bedömningen att de direktiv, mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av nämndens verksamhetsplan för inriktningsmål 1 och 2 har uppfyllts under året. Nämnden bedömer att inriktningsmålet delvis uppfyllts. Bedömningen grundas på att sex av sju mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts helt medan mål 3.2 samt två av tre indikatorer under mål 3.4 uppfyllts delvis.

Redogörelse för nämndens arbete för att nå målen beskrivs i huvudsak under kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordföranden finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilda uttalanden

Åsa Nilsson Söderström (L) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Förskolan lägger grunden för livet. Att få tillgång till språk, socialt samspel och utvecklande lek ger en god grund för hela skolgången. Förskolorna i Stockholm ska ge alla barn en god omsorg och start i

livet. Föräldrar ska känna sig trygga med att förskolan erbjuder en pedagogisk verksamhet av hög kvalitet där varje barn får möjlighet att utvecklas.

I den verksamhetsberättelse som här presenteras framgår att framtagandet av flera program är försenade. Detta väcker frågor om verksamhetens förmåga att leverera enligt de uppsatta målen och behovet av ytterligare åtgärder för att säkerställa en positiv utveckling. Att flera mål endast uppnås delvis visar på utmaningar som kräver både uppföljning och konkreta förbättringsinsatser.

Vi ser med särskild oro på att målet "Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb" endast uppnås delvis. Det framgår att arbetsmiljöundersökningen visar låga resultat för medarbetarna på förskoleförvaltningen samt att sjukfrånvaron är relativt hög. Vi ser ytterst allvarligt på detta och kommer noggrant att följa arbetsmiljöarbetet framöver.

Vi noterar att samarbetet med socialnämnden har stärkts genom framtagandet av ett stödmaterial för samverkan mellan socialtjänsten och förskolan om barn som far illa eller riskerar att fara illa. Att detta material nu är på väg att implementeras under 2025 är ett viktigt steg för att förbättra det förebyggande arbetet.

Sophia Granswed Baat med flera (M) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Vi vill tacka förskoleförvaltningen för det arbete man gjort under verksamhetsåret 2024. Att starta upp en ny nämnd och förvaltning kräver både tid, planering och resurser, och inte minst ledarskap. Arbetet börjar komma på plats, men det finns fortsatt mycket att göra för att uppnå målet - att skapa en likvärdig förskola över hela staden, där alla barn får möjlighet att utvecklas efter sin egen förmåga. Vi är stolta över vår förskolepersonal som gör allt för att våra barn ska få bästa möjliga undervisning och samtidigt känna sig trygga i förskolan.

EN LIKVÄRDIG FÖRSKOLA MED KVALITETSUPPFÖLJNING

Förskolenämnden har ett stadsövergripande uppdrag att stödja stadsdelsnämnderna i arbetet att uppnå en likvärdig förskola. Därför är det av stor vikt att framtagande och implementering av gemensamma styrdokument, kompetensutvecklingsinsatser och ett system för kvalitetsuppföljning tas fram skyndsamt, så nämnden får möjlighet till större insyn och förståelse. Vi eftersöker ett system där vi kan mäta inskrivningsgrad, lärartäthet, barngruppernas storlek och personalens och barnens kunskaper i svenska språket på en aggregerad nivå. Detta bör följas upp i både tertiärrapporter, verksamhetsrapporter och Förskolerapporten.

EN FÖRSKOLA MED HÖG KVALITET FÖR ALLA
Moderaternas budgetalternativ ökar anslagen till skolorna i Stockholm med närmare 100 miljoner kronor jämfört med vänsterstyrets budget. Vi höjer skolpengen och omfördelar en av del det socioekonomiska stödet som i dag fördelas efter bostadsadress till barn i särskilt behov av stöd. Vi sätter individens behov före systemet. Skolan ska fokusera på kunskap och Moderaterna gör därför en särskild satsning på fysiska läromedel, för att barnen ska få fler riktiga böcker.

STÄRKT TRYGGHET OCH FÖREBYGGANDE ARBETE
Det finns ingenting som är mer prioriterat än att få stopp på våldet, där barn allt oftare är både brottslingar och brottsoffer. I Stockholm finns över 30 öppna drogsener. En kartläggning från P4 Stockholm visar att hälften av alla förskolor i just Skärholmen, ligger på en öppen drogscen, enligt polisens definition för öppen drogscen. Tyvärr kan vi konstatera att vänstermajoriteten kraftigt har prioriterat ned ordningsvakter och trygghetskameror sedan de tog över styret 2022. Vi vill i stället prioritera 200 trygghetskameror, 200 ordningsvakter och 50 väktare. Satsningar för 300 miljoner kronor. Polismyndigheten har tillsatt 100 extra poliser i Stockholm, det vill vi att majoriteten matchar med åtminstone 100 nya ordningsvakter. Ordningvakterna bör röra sig i områden där otryggheten är stor; vid öppna drogsener, i anslutning, förskolor, skolor och fritidsgårdar/fritidshem. Vi har under hösten 2024 och januari 2025 haft sprängningar i anslutning till förskolor. Det är mycket oroväckande för både barn, personal och vårdnadshavare.

UPPTÄCK HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK
Att upptäcka barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck är en viktig uppgift redan i förskolan. En förutsättning för att personalen ska kunna hjälpa dessa barn är att någon på skolan ser och förstår barnets livssituation, utsatthet och behov. Det är därför nödvändigt att förskolans-, skolans och fritidsverksamhetens personal har en grundkunskap om vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär och på vilket sätt det kan ta sig uttryck. Vi måste fortsätta ha ett nära samarbete med skolor, föreningar, fritidsgårdar och socialtjänst, för att tidigt upptäcka de barn som far illa.

EN INKLUDERANDE FÖRSKOLA MED UPPSÖKANDE ARBETE

Förskolan ska vara en trygg miljö för både barn och pedagoger, där barnen får utvecklas i egen takt och där förskolan lägger grunden för ett livslångt lärande. Därför måste vi också öka förtroendet för förskolan, inte minst i våra mer utsatta områden. Planerade insatser för att öka tilliten och förtroendet i staden är viktigt för att synliggöra förskola och skapa en stark gemenskap och beredskap. Medborgare och vårdnadshavare ska kunna lita på att förskolans

verksamhet bedrivs utifrån nationella styrdokument och fria från personliga värderingar och åsikter. Vi måste alla arbeta för att motverka desinformation om förskolan och andra kommunala verksamheter och myndigheter.

FYSISK AKTIVITET UNDER DAGEN

Vi vill fortsatt satsa på barns fysiska aktivitet som har stor betydelse för en god hälsa och ett gott lärande, där alla barn bör omfattas av en strategi för att öka fysisk aktivitet under förskoledagen. Det är viktigt att fortsätta arbetet för att öka inskrivningsgraden och få fler barn att börja förskolan. Information om förskolan till vårdnadshavare med barn som inte är inskrivna, sker vanligtvis genom riktade postala utskick samt telefonsamtal. Vi tror inte detta är tillräckligt då det finns brister i svenska språket i många hushåll, inte minst i ytterstadsområdena. I stället bör man genomföra dörrknackning och vara ute ännu mer på platser där föräldrar vistas.

INFÖRANDE AV SPÅRKTEST VID REKRYTERING

Svenska språket i förskolan är en fortsatt utmaning, både bland personal och bland barnen. Där är glädjande att man fortsätter med utbildningsinsatser för pedagoger, vilket påbörjades förra mandatperioden under ledning av den grönblå majoriteten. Vi anser att stadsdelsförvaltningen bör införa språktest vid nyrekrytering av förskolepersonal, på samma sätt som den styrande majoriteten bestående av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har gjort i Göteborgs stad.

BARN MED SÄRSKILDA BEHOV

Vi är glada över att förvaltningen ska ta fram stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd, något vi i Moderaterna har drivit. Vi har sett en ökning av barn med NPF-diagnoser det senaste åren. Det är i grunden bra att barn får sina diagnoser tidigt, så de kan få det stöd de har rätt till, för att få rätt möjligheter inför skolstart. Det kräver mycket tid och engagemang från personalen att både lära sig hur man undervisar barn med olika diagnoser, samt ta sig tiden att jobba med barnen både enskilt och i mindre grupp. Samarbete med Habiliteringen, BVC, Autismcenter för små barn och vårdnadshavare, är därför av stor vikt för att lyckas i det arbetet. Vi är oroad över det stora antalet avslag på tilläggsbelopp som de fristående förskolorna kan ansöka om. Detta går ut över de barn och föräldrar som redan är utsatta under stor stress. Det är bra att förskoleförvaltningen arbetar med att ta fram ett likvärdigt system över hela staden, så alla barn oavsett bostadsadress ska få samma förutsättningar. Vi vill dock uppmana att detta system tas fram skyndsamt. Vi anser även att ett liknande system med strukturbidrag för mindre undervisningsgrupper bör tas fram, likt det den grönblå majoriteten tog fram 2021 för grundskolan.

GÖR DET MER ATTRAKTIVT ATT VARA FÖRSKOLELÄRARE

Det är viktigt att fortsatt säkerställa att barngrupperna inte blir för stora, vilket var ett problem i flertalet stadsdelar under 2024. Förskolan är i stort behov av behörig personal och Stockholms stad ska vara en attraktiv arbetsgivare för förskolelärare. Att införa karriärtjänster är inte en universallösning, men vi behöver anstränga oss för att behålla duktiga förskolelärare och attrahera nya. Skärholmen bör agera pilot för införandet av karriärtjänster inom förskolan. Möjligheterna att erhålla statsbidrag bör undersökas vid utformandet av karriärtjänsterna. Vi är glada över att läsa att förskolenämnden i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ska utreda förutsättningarna för inrättande av en enhetlig yrkestitulatur i förskolan, samt förbereda validerings- och kompetensutvecklingsmöjligheter för berörda medarbetare. Detta är något vi i Moderaterna har varit pådrivande kring.

SOCIALT SKYDDSNÄT OCH NY SOCIALTJÄNSTLAG

Vi är glada över att läsa att Förskolenämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska leda ett pilotprojekt där en modell för socionomer i förskolan prövas i ytterstaden. Moderaterna vill se skolsociala team även i förskolan, vilket är i linje med detta. I juli 2025 införs den nya socialtjänstlagen, vilket innebär att det blir lag på att arbeta förebyggande för att förhindra att barn och vuxna far illa. Socialtjänsten kommer behöva vara ännu mer tillgänglig, insatser ska göras ännu snabbare och vissa insatser utan behovsprövning. I praktiken innebär det än mer ansvar för ännu fler verksamhetsområden som inkluderar barn, däribland förskoleförvaltningen och förskolenämnden. Vi avsätter därför pengar i vår budget för snabbare implementering av den nya socialtjänstlagen. Vi vill dessutom införa Backa barnet – en modell för samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och sjukvård.

Ismail Ali (C) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Flera punkter och stycken i verksamhetsberättande för 2024 är glädjande att läsa bland annat arbetet med att minska förskolornas klimatpåverkan. När riktlinjerna för mat, måltider och fysisk aktivitet i kommunala förskolors stad ska revideras i syfte att öka andelen ekologiska livsmedel på förskolorna får vi inte glömma bort vikten av att också välja närproducerade alternativ. Genom att servera mer närproducerad mat i våra verksamheter kan vi minska miljöpåverkan, ta ansvar för djurens välmående och säkerställa att våra barn inte får i sig mer antibiotika än nödvändigt.

Det finns dock en del orosmoln i verksamhetsberättelsen, inte minst

det faktum att förskolorna inte har tagit emot feriearbetare eller praktikanter under det gångna året. Det framgår att man planerar för att kunna ta emot praktikanter från högskola eller universitet under 2025, men ingen information om när man beräknar kunna ta emot personer från feriearbete eller lägre utbildningsinstanser än högskola och universitet. Att öppna upp för ungdomar och studenter att prova på yrkeslivet kan öka intresset för att vilja arbeta i verksamheten och bör därför prioriteras.

Vi ställer oss även kritiska till att nämndmålet ”Förskolenämnden bidrar till att alla förskolor erbjuder en likvärdig utbildning” uppfylls helt. Centerpartiet har vid flertalet tillfällen uppmärksammat att det skiljer sig vilket stöd barn med autism får utifrån vilken stadsdel och förskola de har valt. I verksamhetsberättelsen framgår att det pågår ett arbete med att ta fram stadsövergripande bedömningsgrunder för att säkerställa att alla barn får den utbildning de har rätt till, vilket är bra, men hur kan då målet anses vara uppfyllt helt? Alldeles uppenbarligen finns mer kvar att göra.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2024/385-1 Tjänsteutlåtande daterat 2025-02-03 Verksamhetsberättelse 2024 för förskolenämnden
- FÖF 2024/385-2 Bilaga 1 GDPR Årsrapport 2024 FÖN
- FÖF 2024/385-3 Bilaga 2 Uppföljning av intern kontroll 2024 FÖN
- FÖF 2024/385-5 Bilaga 4 Nyckeltal 2024 Förskolenämnden
- FÖF 2024/385-6 Bilaga 3 FON VB 2024

§ 9**Program för barnhälsa i Stockholms stad**

Förslag till program för barnhälsa i Stockholms stad

FÖF 2024/345

Beslut

1. Förskolenämnden godkänner förslag till *Program för barnhälsa i Stockholms stad* enligt bilaga till förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Förskolenämnden hemställer att kommunfullmäktige godkänner *Program för barnhälsa i Stockholms stad* enligt bilaga till förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande.
3. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

I kommunfullmäktiges budget 2024 fick förskolenämnden i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en strategi för barnhälsa för förskolan i Stockholms stad. Utifrån Stockholms stads nya tillämpningsanvisningar benämns strategin framöver som program.

Programmet mål är att minska skillnader i barns livsvillkor och främja deras fysiska, psykiska och sociala utveckling. Syftet är att alla barn ska ha tillgång till en trygg, inkluderande och hälsofrämjande miljö som bidrar till ett jämlikt och hållbart samhälle. Programmet styr och anger riktningen i arbetet med barnhälsa i stadens förskolor och konkretiseras genom en handlingsplan och digital plattform som stödjer stadsdelsnämndernas planering, utveckling och uppföljning. Programmet genomförs och följs upp inom stadens ordinarie planering och verksamhetsuppföljning.

Programmet är styrande för de kommunala förskolorna i staden. Fristående förskolor, övriga nämnder och bolag inom Stockholm stad kan använda programmets innehåll som stöd och vägledning för insatser relaterat till förskolans målgrupp och verksamhetsområde. Program för barnhälsa i Stockholms stad bygger på samverkan, tydligt ansvar och systematisk uppföljning.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut och att paragrafen justeras omedelbart.

Åsa Nilsson Söderström (L), Sophia Granswed Baat (M) och Ismail Ali (C) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Liberalernas, Moderaternas och Centerpartiets förslag till beslut om att återremittera ärendet och uppdra åt förvaltningen återkomma med ett nytt förslag (se Reservation nedan).

Beslutsgång

Ordföranden prövar först förslaget om att återremittera ärendet mot att ärendet ska avgöras idag och finner att förskolenämnden beslutar att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden konstaterar därefter att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordföranden finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Ordföranden konstaterar därefter att det finns ett tilläggsförslag om att paragrafen ska justeras omedelbart och finner att förskolenämnden beslutar att paragrafen ska justeras omedelbart.

Reservation

Åsa Nilsson Söderström (L), Sophia Granswed Baat (M) och Ismail Ali (C) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för gemensamt förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Att återremittera ärendet och uppdra åt förvaltningen återkomma med ett nytt förslag
2. Att därutöver anföra följande

Det är bra att ett program för barnhälsa i Stockholms stad nu äntligen tas fram, men tyvärr motsvarar det förslaget som nu presenteras inte vad ett stadsövergripande program för barnhälsa bör innehålla. Ansvaret för detta faller på majoriteten som inte har varit tydliga med vilken typ av dokument som förväntades.

Våra invändningar i korthet:

För det första har programmet ett väldigt fokus på förskolornas (stadsdelsnämndernas) roll, men vi saknar överväganden av vad som bör förväntas av andra av stadens förvaltningar – SISAB, Trafiknämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Socialnämnden med flera. Vi saknar också en fördjupning kring det samarbete som behöver

utvecklas med regionens olika verksamheter.

För det andra saknar vi kopplingen till vetenskaplig forskning kring barns utveckling. Det är av högsta vikt att utbildningen i förskolan och andra insatser för barn vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetsätt. Ett viktigt, men ofta förbiset område är barns motoriska utveckling och kopplingen till fysisk och psykisk hälsa. Ett annat område som behövs lyftas är digitaliseringens effekter på barns hjärnor och hälsa.

För det tredje saknar vi resonemang kring de miljöer som barnen vistas i. Staden behöver bättre analysera hur olika miljöer (ljus, ljud, inredning etc) påverkar barn, samt ta hänsyn till mängden sociala kontakter som är lämplig vid olika åldrar. Vetenskapliga fakta kring dessa aspekter behöver i sin tur påverka hur vi bygger och organiserar förskolor, lekplatser och andra miljöer där barn vistas.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2024/345-1 Tjänsteutlåtande daterat 2025-02-03
Program för barnhälsa i Stockholms stad
- FÖF 2024/345-2 Bilaga Program för barnhälsa i Stockholms stad

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Åsa Maria, Söderström	2025-02-18
Kerstin Linnea Alexandra, Mattsson	2025-02-18